

શ્રી

સદ્બોધ સિંધુ,

અત્યુત્તમ ગઝલમાળા,

લેખક અને પ્રકાશક.

મિ. “ પરેલ ”

ને

મિ. નરોત્તમભાઈ ધનજીભાઈ “ પરેલ ”.

“ દો વજીવનસાગર ” અને “ નરોત્તમી શમશેર ”ના લેખક.

સાંઠીએર. (નાયા-સાયણુ. બી, બી. રેલવે.)

(સર્વ હક સ્વાધીન.)

પ્રથમાવલિ.

પ્રત ૨૦૦.

સને ૧૯૧૮.

કિંમત ૦-૪-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાખિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૭૭૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૨-૧૬ જાત દિનધુ

વિષય ૬-૪

શ્રી

સદ્બોધ સિંધુ.

અત્યુત્તમ ગઝલમાળા,

લેખક અને પ્રકાશક.

મિ. “ પટેલ ”

તે

મિ. નરોત્તમભાઈ ધનજીભાઈ “ પટેલ ”.

“ દીપંબરવનસાર ” અને “ શુરાતની શમશેર ” ના લેખક.
સાંઠીએર. (વાયા-સાયળ. ખી, ખી. રેલવે.)

(સર્વ હક્ક સ્વાધીન.)

પ્રથમાવૃત્તિ.

પ્રત ૨૦૦.

સને ૧૯૧૮.

કિંમત ૦-૪-૦.

મુચ્ચના.

આ કાવ્યમુખાના કાવ્યો લેખકની પરવાનગી સીવાય કોઈએ
છાપવા કે છપાવવા નહિ. પૃષ્ઠેથી તુર્ત રજા મળશે.

“ લેખક. ”

શ્રી “ સત્યનારાયણ ” પ્રિ. ગ્રંથમાં, પોતે માતીલાલ કાળીદાસે
છાપી. ડૉ. સીવીલ ઇન્જિનીયરી સત્રમે પાનાભાઈની વાડીમાં

અમદાવાદ.

અર્પણ પત્રિકા.

પરમ પૂજ્ય પિતાશ્રી ધનજીભાઈ ખુશાલભાઈ પટેલ.
નિવાસ—સાંઢીઁર.

પ્રિય પિતાશ્રી !!!

આપે કરેલા અસંખ્ય ઉપકારોના ઋણમાંથી મૂકા
થવાને હું આપનો યદ્દર્શિત સેવક આપનાજ ચર્ણમાં
મેં તૈયાર કરેલી આ લઘુ કાવ્યમાળા અત્યંત પ્રભાવથી
સ્નેહપૂર્વક આપણુ કરી કૃતકૃતાર્થ થાઉં છું.

લિ. સદાનો તાળેદાર સેવક,
નરોત્તમભાઈ.

પ્રભુ સ્તુતિ.

—(૩)—

હરીગીત.

પ્રભુ માત્ર ને તમે તાત હો, આ સ્તુતિ ઉરમાં ધારજો;

૨ ! દુષ્ટ અંડાળ પાપીનો, નાશ કરવા આવજો. (૧)

દેશ દ્રોહી, સંન્ય દ્રોહી, તેમનાં મૂળ કાપજો,

આ સૃષ્ટિ ઉપર સત્યસ્થાપવા, આપ વહેલા આવજો. (૨)

આવજો ! ૨ ! આવજો ! ૨ ! અભિવૃષ્ટિને બહેવડાવજો,

આ દુઃખમય દરીઆ થકી, ઉદ્ધારવા ને આવજો. (૩)

અનૃત વાધ્યું છે અતિ, સત્કર્મને ત્યાં સ્થાપજો;

“ પટેલ ” વિનંતિ ઉર ધરી, નાવિક થવાને આવજો. (૪)

ત્રિ. આપનો સેવક,

“ પટેલ ”

ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં.

ગઝલ.

ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં, ગઝલ છગરને છે વ્હાલું;
લાવ્ય તહેને હું લલકારં, ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં. (૧)

ગઝલ ગુલતાન કરનારં, ગઝલ છે કષ્ટ દરનારં;
ગઝલ મમ હૃદયનું તાળું, ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં. (૨)

ગઝલનું કાવ્ય છે સારં, અહા ! લાગે ન અકારં,
શા માટે હું તિરસ્કારં, ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં. (૩)

ગઝલમાં હું ખન્યો ઘેડો, ગઝલનો શોખ લાગેલો;
અહાહા ! પ્રેમનો પ્યાલો, ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં. (૪)

ગઝલ મૂજનેરે લાવે છે, અહા ! તે યાદ આંખે છે;
અસ ! ગઝલ આનંદ લાવે છે, ગઝલ છે પ્રાણુથી પ્યારં. (૫)

લી. ગઝલનો ગુલતાની

“ પટેલ ”

વાંચકાંતે બે બોલ.

હરીગીત.

નવ લાવશે ગુરૂં જરાપણ, તમ પ્રેમી હૃદયમાં;
રોશ નાંવે એવું હોય તો, હમા અર્પણો તમ ખરે ! (૧)

તમથી વિદ્ કહેવાયુ દોષાંત, હમા તણા વિપત્તિ -;
મમ મનથી ખર માન્યુજ નો, ગીતુ રુ યુ કહુ ? (૨)

ભાત મહારા ભુલહોય તો, વાંચનું સુધારીને;
ઈશ પાસે ચાચના છે, દોષ નવ દેશો મહેને. (૩)

ધર્મ ખરે એમાંજ છે રે, સમોદૃતિ ગાખરી ;
નવ મહાર તહાર ગણી કાઢએ, મિલનતા પાણું દાખરી. (૪)

જીવનની રે ફરજ શું છે ? તુને તમે સલાખનું;
ભાત મહારા ભુલ હોયતો, હૃદય માંહી સમાવનું. (૫)

ઈશ્વર છે આધાર સર્વનો, સદ્ગુણ આપનું;
“પટેલ” વિનતી ઉર ધરીને, કષ્ટ સર્વ કાપનું. (૬)

નિ. હમારો,

“ પટેલ.”

પ્રસ્તાવના,

વાંચકદેવ ! હરેક સપ્તરિત્તને અંગે પ્રસ્તાવના હોવીજ
જોઈએ તેવા પ્રચારને લઈને અત્રે કિંચિત્ લખવું ઉચિત ધારી
કંઈક લખુ છું તે તે પ્રત્યે મહારા પ્રિયવાંચકો ! ધ્યાન ખેંચશે
એવી આશા છે.

આ કાવ્યમાળા મહારા હસ્તેથી લખાયલું પ્રથમ કાવ્ય
ગુંજન છે. તેના પછી બીજું “દીર્ઘજીવન સાર” નામનું
લાંબુ જીવન નિર્ગમન કરાવવાને આદર્શરૂપ પુસ્તક તૈયાર
કર્યું. જે પુસ્તક થોડા દિવસ પછી બહાર પડશે. તે હરેક વાંચકો
તે માટે જાનતી સહાય આપશે એવી સેવાના પ્રતિનિધિ યાચના
છે. કિંમત ૦-૪-૦ ત્યાર પછી ત્રીજું પુસ્તક “શુરાતની
શમશેર” નામની નાવેલ તૈયાર કરી હતી. જે પણ હરેક
વાંચકવર્ગને ખાસ મનન કરવા લાયક હતી. પણ પૈસા બાબતના
અટકાવને લઈને તે બહાર પાડી શકાઈ નહિ, તે તે માટે
કોઈપણ ઉદાર હૃદયના પ્રેમી વાંચક તરફથી મહદ મળશે એવી
આશાભરી યાચના છે. કે જેથી તે પણ હરેકના વાંચવામાં આવશે.

આ લઘુ કાવ્ય ગુંજન બહાર પાડવામાં મને સહાયલુત
થનાર પ્રિય ભાઈ રા. કેશવલાલ વિકૃતલાલ પટેલે જે આર્થિક

મહદ કરી છે તે માટે અત્રે તેમનો જોડલો આભાર માનું તેટલો અપૂર્ણ છે.

આ પુસ્તક વાંચી હરેક બંધુ એ પ્રમાણે વર્તશે તો આ દીન લેખક પોતે કરેલી મહેનત ફળીભૂત થયેલી જાણી આનંદ માનશે.

આ પુસ્તકની મુદ્ર ધરાગર ન તપાસાવાથી, બલરહી હસ્ય તો તે માટે મહારા ઉદાર હૃદયના પ્રેમથી પૂર્ણ થયેલા પ્રેમીલા વાંચકો ક્ષમા અર્પી મહને આભારી કરશે એવી મારી અંતિમ ઉત્કંઠા છે.

તા ૮-૬-૧૮

સાંઘીએર.

સિ. આપનો સેવક,

“ પટેલ.”

સહબોધ સિંધુ.

અત્યુ-તમ ગઝલમાળા.

સ્વદેશસ્તોત્ર.

ગઝલ.

અમે હિંદવાસી બાળકો, અમારી આતમે નમી;
કરીએ વંદના ત્હેની, અમારી હિંદની ભૂમી. ૧

અમારી માત ઉદરમાં, ઉદભવ્યા છે ધણી વીરો.
નીપજશં તે થકી અધિક, અમારી હિંદની ભૂમી. ૨

જેતી જમીનની ફળદ્રુપતા, છે સર્વમાં શ્રેષ્ઠ;
નથી કોઇ તુલ્ય એની સાથ, અમારી હિંદની ભૂમી. ૩

અહા! અંદર સરિતાઓ, વહન કરે ખૂબ અકલાતી;
ઇશે રાખી નથી આગી, અમારી હિંદની ભૂમી. ૪

મહાત્મા ગાંધીજીને.

ગઝલ.

અમારા હિંદ ઉદ્ધારક, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી;
 યાજીંદુ હું અતિ રાજી, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી. ૧
 અમારા હિંદના હીરા, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી;
 જે છે સત્યવાણી શરા, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી. ૨
 લીધે છે અમ સ્વદેશ માટે, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી;
 જીવન અર્થે સ્વદેસ સાટે, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી. ૩
 અમારી નાવના નાવિક, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી;
 સૃષ્ટિ પર છે જે નામકિત, અરે ! મહાત્મા ગાંધીજી. ૪

રહ્યા ક્યાં તે હવે આજે ?

ગઝલ.

અમલા રત્ન ભારતનાં, ગયાં ક્યાં તે હવે આજે ?
 સદાયે સહાય કરનારાં, ગયા ક્યાં તે હવે આજે ? ૧
 કરણ સરખા દાતાઓ, પ્રતાપ સરખા ટેકીલા;
 ચીવાજી જેવા નરવીરો, ગયા ક્યાં તે હવે આજે ? ૨
 સૃષ્ટિને જીતનારાંઓ, ક્ષત્રીને મારનારાંઓ;
 દુસ્સરામ જરખા સુરાતની, ગયા ક્યાં તે હવે આજે ? ૩
 બૈકમતા વાવનારાંઓ, સર્વ સમ દ્રષ્ટિ ધરનારાં;
 બહા ! એવારે અકબરશાહ, ગયા ક્યાં તે હવે આજે ? ૪

અરે ! રણગમન કરનારાં, સામી જાતીએ લડનારાં;
ધરા ધુળવનારાંઓ, ગયા ક્યાં તે હવે આજે ? ૫
ધર્મને ધારનારાંઓ, અહાહા ! ! પ્રાણ તજનારાં;
હવન અગ્નિમા ધરનારાં, ગયા ક્યાં તે હવે આજે ? ૬
અરે રે ! આવજા બેઠા, ખાઈ પીને થયાં ટેઠા;
ખીરતી એ લહે ખીતાં, રહ્યાં ક્યાં તે હવે આજે ? ૭

બાળલગ્ન કરનારાંને.

ગઝલ.

અરે ! બાળલગ્ન કરનારાં, ઉઘાડો આંખરે ભરી;
ખિચારા બાળને ગળે, અહા ! ક્યમ ફેરવો છરી ! ૧
બાળનું સુખ હરનારાં, લાકડે માંકડું ધરી;
ધિક્ર ! કુકર્મ કરનારાં, અહા ! ક્યમ ફેરવો છરી ! ! ૨
નિર્દોષ • બાળનો ભવ, અરે ! ધુળે ભેળો કરી;
આગફનો પોટલો લેવા, અહા ! ક્યમ ફેરવો છરી ! ૩
આંખે આંખ છે કે શું ? જુઓ ! સ્થિતિરે આપણી !
“ પટેલે ” પ્રત્યક્ષમાળી, અહા ! ક્યમ ફેરવો છરી ! ! ૪

લીલાંભ. ! !

ગઝલ.

અરે ! શું જોઈએ ભાઈઓ ? તમારે જોઈએ કન્યા !
અરે રે ! ! આવોને અડીઆં, શ્રેણીઓ ભરી ભાવોને ! ! ! ૧

- નનંતી રાવ યા રાણા, લલ હો લુલા યા કાણાં !
 મંગલ કલકર છે નાણાં ? હોયતો આવી જવોને ! ! ! ૨
- તમારે જોઈએ નારી, અમર થવું હોય ધરખારી;
 પ્રથમ પૈસે કરો ભારી, નહિતો દૂર જવોને ! ! ! ૩
- અમારી રૂપાળી બેટી, પાળી પોષી કરી મોટી;
 હવે વધુ કાં કરો ખોટી, હજારી ચાર લાવોને ! ! ! ૪
- ‘લીલામ’ આ કચુલ છે કે ? જીનનં વધુ આપવા કે’ છે !
 તમારો શું ઇશ્વર છે ? તુરત તે દર્શાવોને ! ! ! ૫
- x x x x x x x x x
 ઝેર ! ઝો દુષ્ટ પાપીઓ; તમારો કયમ થશે છુટકો !
 ગિઓરી ગામિકનો ભવ, ગંગાડવા તમે તલપો ! ! ! ૬
- ભલે જુએ તમે મરો, પણ આલું કાં આદરો ?
 ‘પરેલ’ કે’ અરે ! ચંડાળો, જમનં નકમાં પડો ! ! ! ૭

વાંહનો શ્રામ.

ગણક.

- અરે ! ઝો દીકરી વાળા, તમર અમપર જરા લાવો;
 અમારી દાદ સજીતે, અરે ! કે બેટી પરણાવો ! ૧.
- કરીએ કામરે લાથે, અધુ પડે છે અમમાથે ! !
 અરે ! દો જોડકું સાથે, હજુ પણ શાને તરસાવો ! ! ૨.
- ખાસાના શેટલા કરીએ, પાણી, કાણી, વળી ભરીએ !
 કરનાં કરનાં બહારીએ, દયા હૃદયમાં લાવો ! ! ૩.

વહુ વિના કહે વાંઢો, કહે કાઠ મારીને કાઢો !
 ન કરીએ કાંઈ અપરાધો, હવે પણ કાં રીયાવો ! ! ૪.
 અરે ધિક્ક ! વિક્રય કરનારા, હજારો શ્રાપ હમારા ! !
 જળો ધરતારને દારા, અમારી જેવા તમ થાઓ ! ! ૫.

x x x x

અરે ! તમે દેશો ના શ્રાપ, તમ કર્મે ભોગવો શ્રાપ !
 “પટેલ” કે અમ શો અપરાધ ? તમારું કર્મ સુધારો ! ! ૬.

વ્યસની મેનેજરોનું આમંત્રણ.

હરીગીત.

લાઇઓ ! અમારી મિટીંગમાં આનંદ હંમેશ થાય છે;
 શરાબના ભરેલા પ્યાલા, અદોનિશ અહીં ઉભરાય છે ! ૧.
 કોઈ પી, કોઈ મઝા કરે, મઝા કરી હોય તો આવજો
 કોઈ સ્નેહી સંગે હોયતો, તેને પણ તેડી લાવજો ! ! ૨.
 શરાબ શું પણ ભાંગ, ગાંગ, અશીશ પણ ધુંટાય છે;
 જો ધુંટવાની ઇચ્છા હોય તો, ધુંટીને ગટગટાવજો ! ! ૩.
 ગટગટાવ જો ! ગટગટાવ જો ! ! આનંદમાં રે માંલજો !
 મઝા આવી કોઈ ન મળશે તે ભોગવના આવજો ! ! ૪.
 આવજો રે આવજો ! ફોટોગ્રાફરને તેડી લાવજો !
 ફોટો નથી આપણી મીટીંગમાં તેની પાસ પડાવજો ! ! ૫.

x x x x

આ સાંભળી “ પટેલ ” વડે, હિસ હુન્મી અત્યંત થાય છે;
 વિકાર ! એ વ્યસનીઓને, એર કપમ પી ન જાય છે ! ! ૬.

મહત્તનો તમાસો.

હરીગીત.

હે ! વાંચક જંધુઓ તલમે, લાખ્યા તમાસા રે યણા;
 મેં જોયલા કંઈ તમાસા, કહું રાખી નવ મણા.
 લાખ્યા તમાસા પણ હશે, અદ્ભુત જોવા આવજો!
 વિના પૈસે આ તમાસા, જંધુ ! આવી લાજજો ! ૧
 બાળલગ્નો થાય છે (જેથી) પતિ સ્વર્ગે જાય છે !
 બાળપણમાં વિધવા થઈ, બાળા અતિ અકળાય છે,
 એ અકળામણુ ઓછીયવાને શાંતિ દેવા આવજો !
 વિના પૈસે આ તમાસો, જંધુ !! આવી લાજજો !! ૨
 કન્યા વિક્રયો થાય છે, પુત્રીઓ પણ વેચાય છે !
 લીલાંમ બાળા મુકાય છે, વધે તે તો લઈ જાય છે !
 લીલાંમમાં કાઢ જાય તો, સાથે તમે પણ આવજો !
 વિના પૈસે આ તમાસો, જંધુ ! આવી લાજજો !! ૩.
 ન્યાત ! ખર્ચ થાય છે, દેવું કરી પૈસા કઢાય છે !
 અકડ ! ફક્ડ છક્ડ થઈ ને, પકવાનો સારો થાય છે !!
 તમે પણ પકવાનમાં રે, ભાગ ભરવા આવજો !
 વિના પૈસે પછી તમાસો, જરૂર આવી લાજજો !! ૪.
 ધર વેચે ! ખેતર વેચે, પણ દેવું ના ભરાય છે !
 આખરે મજૂરી કરીને, રખડતાં થઈ જાય છે !!
 આહુત્ય જોવા ભોજનવાળા જરૂરથી પંચરત્ન !!
 વિના પૈસે એ તમાસો, જંધુ ! આવી લાજજો !! ૫.

આથી ઘણું પણ થાય છે, હજુ પણ ઘણું રહી જાય છે
 આટલું કહી સ્ટોપ કરવા, મૂજ દીકરે ! આપ છે !
 કદી આંખમાં કંઈ જાંખ હોમતો સુરમે આજીવાનને ! !
 વિના પૈસાના આ તમાસા, લાઇ કે દોન, લાગ જો ! ! !

કેફી ચીજો ઉપર.

ગઝલ.

- શાહ છે દુર્ગુણથી પુર્ણ તથાપિ સર્વને ભાવે,
 શરાતનીઓના રે શુર, અહાહા ! એજ ગુમાવે. ૧.
- સવારના પો'રમાં ઉડી, ભરી એક કપ મંગાવે,
 ન મળે હોટલમાં જાયે, અહાહા ! એજ હુઆવે. ૨.
- ગુમાવે શરીરનું હેમ, હજુ કેમ ઉપજે પ્રેમ ;
 છોડી મૂકા કરી એક નેમ, તમને એજ રીખાવે. ૩.
- ખીડીને કરો પણ દૂર, એ પણ છે ઘણી દુર;
 ઉતારે સર્વનું નૂર, અહાહા ! હૃદયને ખાજે. ૪.
- શરામ અફીણ કે ગાંજ, વળી લાંગ શું કરે તાજ,
 એમાં તો છેજ શું મજા, અહા ! ચગદોળે ચઢાવે. ૫.
- “પટ્ટે” કે, છોડો રે કુશી, એ ઘણી ખેવકુશી,
 મારી તાંખશેજ નકી, સાથે પૈસાને ઉડાવે. ૬.

અપંગની અરજ.

ગઝલ.

અમે છીએ અરે અપંગ, અમારા અંગમાં નવ ઢંગ;
 ન કરવા કામ શકિત મંત, અમારી અર્જ ઉર ધારો. ૧.
 અમારામાંના કોઇ અંધા, કરી નવ શકે કંઈ ધંધા;
 વળી કોઈ લુધાં ને લંગડાં, અમારી અર્જ ઉર ધારો. ૨.
 અરે ! તમ પૈસા વાળાઓ, નજર તો કેંકે રે લાવો;
 અમારે ગુજરાન ચલાવો, અમારી અર્જ ઉર ધારો. ૩.
 સજો દયાળુ દાતારો, દયા દીક્ષમાં કંઈ લાવો;
 મરેલા ને તો કાં મારો, અમારી અર્જ ઉર ધારો. ૪.

વ્યભિચારીણીને

હરીગીત.

ઓ ! કુતરી તું આવી ક્યમ ? અહીં તહીં રખડપટ્ટી કરે !
 ધિક્કાર રે ! વ્યભિચારીણી, આવું અનૃત કાં આદરે ! ૧.
 બમાડયા તેં ધણુનાં ભવ, હજુ બાકી રહ્યું કે શું ?
 અહીંથી ચાલી જા અટ તું ! અહા ! આમ તેમ ક્યમ કરે ! ૨.
 નથી લજ્જાતું જ અંતઃકરણમાં, કાકાં ક્યમ મારે અરે !
 હજુ કરે જીવનનું સાર્થક તું, અવસર ધણો તુજને મળે ! ૩.
 પસ્તાશે તું પાછળથી, ટપકાવશે અશ્રુ અરે !
 હજુ સમજવું હોય તો સમજ, મુજ વચનરે તું ધર ઉરે ! ૪.
 વચના હમણાં રે ધણાં, લાગશે અલંત આકરાં !
 મુખ યશે પાછળથી, વહેશે ઝરણાં અમીતણાં ! ૫.

મેચને.

- અરે ! ઓ મેચ તું પ્યારા, હવેડાવજો ધારા,
અહા ! શું વર્ણુ શુભ તારા, જીવનનો તુંજ ટેકો છે ! ૧.
- અરે છે ! તુંજ કળા ન્યારી, કરોડોને જીવાડે છે !
તેમની શુભાશીષ લેછે, જીવનનો તુંજ ટેકો છે ! ૨.
- કરે સર્વ ચિંતન ત્હારું, કોઈ કોઈ પંચાગ લાવું !
ભડતી વાદ્યને કાઢું, જીવનનો તુંજ ટેકો છે !! ૩.
- કરે છે તપ તુંજ મારે, અહાહા ! પેટ ઉઘ્યાટે !
જીએ તુંજ કાજરે ઉઘે, જીવનનો તુંજ ટેકો છે !! ૪.

ઉપવનમાં કોયસનો ટહુકારો.

હરીજીત.

- શાંત રજની રયામ હાસે, પ્રસરાવતી તીમીર અપાર;
અરે ! થાય છે કલરવ અહીં, અહા ! કોણ એવું ટહુકનાર. ૧.
- અહાહા ! પેલી મધુરી કોયસ, આત્રડાળે ઝુકતી;
શી શોભાનો શણગાર, કેવું મીઠું તે ટહુકતી. ૨.
- વ્હાલી મધુરી રે કોયસ, હજી કેમરે તું ભંગતી;
ત્હારા ટહુકાની અસર, મુજ હૃદયને ચમકાવતી. ૩.
- નવ આધીન નિન્દ્રાદેવીને, મધ્ય રાત્રી થઈ ખરે;
જા સુષ જા ! જા સુષ જા, કયમ તું અરે ! ટહુકો કરે. .
- આ ઉપવન અંદર અરે, ટહુકો કયમ કરતી હતી;
તું જાણુ તી નથી આવું હું. કયમ મેલે પણ ખીતી નથી. ૫.

પ્રેમવેદો.

હરીગીત.

- બહાલી પ્રિયા તુંજ પ્રેમથી, આ હૃદયરે ચમકી રહે, ૧.
 તુંજ નયનના પત્રકારથી, મુજ છવ ક્યાં લટકી રહે.
 પ્રેમનો પિપાસુ થઇને, પ્રેમીલો બન્યોજ હું;
 હજુ ક્યમ તરસાવેજ બહાલી, વિચારે ! મનમાંથી તું. ૨.
 પ્યારી પ્રિયા તુંજ વિનાયગ, આ હૃદયે અકમાય છે;
 તુંજ પ્રેમને આનારો આ, પ્રેમીલો થણો ગલસાય છે. ૩.
 પ્રેમમાં હું લુપ્ત છું રે, પ્રેમવેદો થઈ ગયો;
 બસ ! પ્રેમ ! પ્રેમ ! પ્રેમ ! ! પ્રેમ ! આ હૃદયે વ્યાપી રહ્યો. ૪.

અમારે શું ?

ગીત.

- અરે ! સાઈકલ, મોટર લાંબા, અગર ચીરદને બાજો !
 પીઓરે ચા'નો ઉકાળો, અરે ! તેમાં અમારે શું ? ૧.
 બાઇડી દથ—પાર કરો, ભલે ઉધા પડી મરો !
 અગરતો હરો કે ફરો, અરે ! તેમાં અમારે શું ? ૨.
 કરો તમે ખૂસ દેવું, કરો ફરિયાદ નહિ એવું !
 નથી હાંધ લેવું કે દેવું, અરે ! તેમાં અમારે શું ? ૩.
 તમારો એમાં સુનારો, અમારો છે એ ફનારો,
 ભલે ! એને કરો પ્યારો, અરે ! તેમાં અમારે શું ? ૪.

અમારી બાબત !

ગઝલ.

- હંમેશાં મોજ બહુ કરવી, અરે ! પરવા કોની ધરવી ?
 આન્ડીની બાટલી ભરવી, અમારી એમ બાબત છે ! ! ૧.
- ફેશનના કોટ બૂટ પહેરી, અમે થઈશું અરે લહેરી !
 જઈશું અમે પાસ ઝવેરી, અમારી એમ બાબત છે ! ! ૨.
- ખરીદ્યું ઉંચા દાગીના, અરેરે ! ખુદ સોનાનાં !
 આપાહા ! એજ ખારીના, અમારી એમ બાબત છે ! ! ૩.
- જઈશું પાલવા અંદર, ખાસામાં પાછાં નહિ અંદર !
 ફેંડનો ખર્ચ પણ અંદર, અમારી એમ બાબત છે ! ! ૪.

અમારું કર્તવ્ય.

ગઝલ.

- અમે કર્તવ્યના કરતા, અમે ન કોઈથી ડરતા ! !
 શરાબના ગ્લાસોને ભરતા, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૧.
- પ્રિયાના ફંદમાં પડી, પૈસા લઈશું ઉડાડી !
 થવાનું થશે અગાડી, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૨.
- ખાઈશું સર્વનું અમે, ગણીએના હિચનીય કોઈને !
 લહે મૂકે ન્યાત ગહાર અમને, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૩.
- કરીશું મોજ બહુ સારી, એસીશું થોડે કે ગાંડી ! !
 સાથે લઈશું અમે ખારી, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૪.
- અમે જમ્મ ખારને નામે, સુખેથી પ્રાણ અર્પીશું !
 અદા ! ગદન કપાવીશું, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૫.

કરીશું જપાઈ દેવું, અગર ત્રિજેરી ફાડીશું !
 જતા આવતાને મારીશું, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૬
 હજી પણ કહેવું હોયતો કે, આથી પણ વધું કરશું !
 તમારાથી વિરુદ્ધ વર્તશું, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ! ૭

x x x x

અમે નીતિએ દોરીશું, દુઃખીને તો અચારીશું !
 “પટેલ” કે’ સત્યવતીશું, અમારું એજ કર્તવ્ય ! ! ? ૮

જગતના જીવને.

ગઝલ.

અરે ! ઓ જગતના જીવ, ઉઘાડ આંખરે તહારી;
 તજી અસત્યની ભારી; શીખામણ મુજુરે સારી. ૧,
 સર્વ સંસાર જુઠા રે, નથી કંઈ સારરે ! એમાં;
 નકામી જીંદગી ખોઈ, રચ્યો પચ્યા થયો તેમાં. ૨.
 માયાના મોહમાં ફૂટી, મયો ક્યમ સત્યને ભુટી ?
 હજી તેમાં મથે છે તુંજ, તહારી આંખ નવ ખુલ્લી ! ૩.
 જરા જોને તપાસી ઓ, સત્ય ચીજ ક્યાં છે શું !
 ભુલી બ્રમમાં જ લપટાયો, વૃથા જિંદગી ન ખોઈશતું ! ૪.
 તહારે શીર કાળ દુશ્મન છે, નવ પાછો પડે લગાર !
 જવા દેશે નહિ તુંજને, લમાવશે ખુશ તને માર ! ૫.
 હઠાવવો હોય એ દુશ્મન, કર દુર્ગુણ જલદી ફર ! !
 “ પટેલ ” ની શીખ ધર તું ઉર, નહિતો નર ઉતરશે ફર ! ! ૬

ચાલુ જમાનો.

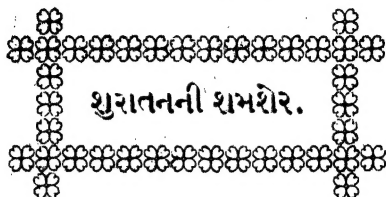
- દેવ ગયા કુંગર, પીર ગયા મકકે !
ચાલુ જમાનામાં, દેડા મારે ધકકે. ૧.
- વેદ પડ્યા ખૂણે, ખેતર ગયા બ્રાહ્મણ;
ચાલુ જમાનામાં, સ્વાર્થ એજ કામણ. ૨.
- સંપ થયો દૂર, કુસંપ થયો શૂર;
ચાલુ જમાનામાં, ગુણ ગ્રંથા દૂર. ૩.
- સત્યનો ત્યાગ થયો, અસત્યનો હુંડો ગ્રંથો
નીતિનો નાશ કર્યો, ધર્મ એક નવ રહ્યો. ૪.
- દુઃખનો સમય આવ્યો, સત્ય સાર દૂર ગયો;
સ્વાર્થ સાથે કામ પાડી, પૈસો એજ પ્રભુ થયો. ૫.

જીવ્યા મૂઆ ઝખમારવા.

- દેશ, દેશ, દેશ, કીધો, દેશ સેવા ના કીધી;
મૂઝ ઉપર તાલ દીધી, જીવ્યા મૂઆ ઝખ મારવા ! ૧.
- આજે અરેરે ! શું કહું, દિલમાં કપટ ભરાઈ રહું;
કાલે ઉડી બીજું કહું, જીવ્યા મૂઆ ઝખ મારવા ! ૨.
- અદેખાઈ ઘણી થાવા લાગી, સારું કોઈનું રે ના જોયું;
તે દેખી દીલ બળી ગયું, જીવ્યા મૂઆ ઝખ મારવા ! ૩.
- દેશનમાં દીધા બાલ વાળી, કાર્ય મોટું ઉપાડી;
દમા બાજી કરવા માંડી, જીવ્યા મૂઆ ઝખ મારવા ! ૪.
- જોયા અરે ! મેં એવા કે, દીલ સાફ ના કાધું અરે !
ધિકાર એવા જન ખરે ! જીવ્યા મૂઆ ઝખ મારવા ! ૫.
- ભૂલ કદાચ થઈ હોય તો, ક્ષમા મુજને અર્પણો;
“ પટેલ ” વદે હજી ચેતણો, જીવ્યા મૂઆ ઝખ મારવા ! ૬.

વેચવાનું છે.

અત્યુત્તમ નાવેલ.

જે નૈતિક, ધાર્મિક, ઝૂંગારિક, અને કાફલિક, બાળતોથી ભરપુર. વાહ! વાહ!! નો ઉચાર થયા કરે એવી, પાપાત્માના પાપકૃત્યો, સતીઓનું શિયળ સાચવવું, કેશરીસિંહની શુરથી પૂર્ણ થયેલી શમશેર ઇત્યાદિ બાળતોથી રસિક, અત્યુત્તમ, નાવેલ કોઈપણને વેચવાની છે. લગભગ ૬ ૭ ફરમા જેટલા કાગળો ભરાય એવી છે. તાકીદે લખો. વહેલો તે પહેલો—

તેમજ આ કાવ્યમાળા પણ છપાવવા માટે વેચવાની છે. માટે જેની ઇચ્છા હોય તેમણે સત્વર લખવું.

લખો.

મિ. નરોત્તમભાઈ ધનજીભાઈ પટેલ.

સાંઠીએર, વાયા-સાયણ.

બી. બી. એન્ડ સી. આર્થ. રેલવે.

નેત્રરોગ, મસ્તક રોગ, આદાશીશી, વગેરે
રોગ માટે અત્યુત્તમ ઉપાય.

ડૉ. જી. બી. ની સુમધદાર તપશ્ચીર.

કિં. ૦-૪-૦ વી. પી. જુહુ.

પણ જો અમારું 'દીર્ઘજીવન સાર' અને 'સદ્બોધ
સિંધુ' એ પુસ્તક ખરીદનારને ત્રણ આને એક બાટલી
મળશે. વી. પી. જુહુ. સમજવું. નમુનો એક આનાની
ટિકિટ ખીડે મફત.

સર્પડંશનો ઉપાય.

જો વનસ્પતિનાં પાદડાંના એવનશ્રી જમે તેવો જેરી
સર્પડંશ પાંચ મિનિટમાં નાજુદ થાય છે. તે વનસ્પતિનું
નામ અને વાપરવાની રીત જાણવી હોયતો કિંમત રૂ. ૦-૪-૦
ઉપલા જે પુસ્તક મંગાવનારને ૦-૨-૦ મળશે. નમુનો
૦-૦-૬ ની ટિકિટ ખીડેથી મફત.

લખો.

મિ. નરોત્તમભાઈ ધનજીભાઈ પટેલ.

સાંઠીએર. વાયા સાયણ.

B. B. Railway.

છપાય છે ! તૈયાર થાય છે !! છપાય છે !!!

“ દીર્ઘજીવન સાર ” કિં. ૦-૪-૦

નામનું અત્યુત્તમ, રસિક, ત્રણ ભાગ મળીને એક લઘુ પુસ્તક તૈયાર થાય છે. જેમાં લાંબું જીવન શી રીતે નિર્ગમન કરી શકાય ? કયા નીતિ નિયમો પાળવા ? કેવી વર્તણૂક રાખવી ? ઇત્યાદિ બાબતોથી ભરપુર. જરૂરથી દરેક માણસે એના અગાઉથી આહુક થવું ? અને નામ લખી મોકલવું કે જેથી તૈયાર થયેથી વી. પી, થી રવાના કરશું. વી. પી. ખર્ચ જુદું પડશે. ટિકિટ ૦-૪-૦ ની બીડનારને અમારે ખર્ચે પહોંચાડીશું. જાહેરાત આપનારાઓને અત્યુત્તમ તક સસ્તો ચાર્જ જુકસેલરોને ભરપુર કમિશન મળશે.

લખો.

મિ. નરોત્તમભાઈ ધનજીભાઈ પટેલ.

સાંઢીઝર—ત્રાયા. સાયણ.

બી. બી. એન્ડ સી. આફ. રેલવે,

